

## Undersøgelse og behandling af celleforandringer i livmoderhalsen

Celleforandringer på livmoderhalsen kan påvirke kvinder i alle aldre, herunder også unge kvinder. Disse forandringer er ikke kræft, men de kan nogle gange udvikle sig til kræft. Det er ikke muligt at føle disse forandringer. Ved at opdage og behandle dem rettidigt kan man mindske risikoen for, at de udvikler sig til livmoderhalskræft.

Det anbefales altid at søge læge ved symptomer fra underlivet, såsom uventet blødning, blødning efter samleje, smerter eller ændret udflåd, uanset om man deltager i screening eller ej.

### Screeningstilbud

- Kvinder i alderen 23-49 år tilbydes en celleforandringsundersøgelse hvert 3. - 5. år.
- Kvinder i alderen 50-65 år tilbydes en celleforandringsundersøgelse hvert 5. år.

### Graviditet og undersøgelsen

Hvis du er gravid, når du tilbydes screeningsundersøgelsen eller ved tidspunktet for kontrol, skal prøvetagningen udsættes til 8 uger efter fødslen.

### Human Papilloma Virus (HPV)

Op til 80% af kvinder vil på et tidspunkt i deres liv få en HPV-infektion. HPV er en gruppe vira, der primært spredes seksuelt. Selvom de fleste HPV-infektioner forsvinder uden symptomer, kan nogle blive kroniske og føre til celleforandringer, som i sjældne tilfælde kan udvikle sig til livmoderhalskræft. Kønsvorter skyldes også HPV, men en anden type, som ikke udgør samme risiko for kræft.

### HPV vaccination

Vaccination har bedst effekt før seksuel debut, men kan også være gavnlig senere. Det anbefales især efter keglesnit for celleforandringer. Vaccinen giver ikke fuldstændig beskyttelse, så det er stadig vigtigt at deltage i screeningsundersøgelser.

### Vævsprøvetagning (KBC)

Ved påvist HPV eller celleforandringer ved screeningen henvises til en gynækolog. Fire små vævsprøver tages fra livmoderhalsen. Proceduren er oftest smertefri, men blødning kan forekomme. I op til en uge efter undersøgelsen bør du undgå fysisk krævende aktiviteter og samleje. Du bedes kontakte os ved vedvarende kraftig blødning, som ikke stopper ved brug af tampon.

### Keglesnitoperation

Ved svære celleforandringer anbefales keglesnit. Lette eller moderate forandringer kræver oftest kontrol efter 6 eller 12 måneder. Moderate forandringer hos kvinder uden graviditetsønske bør behandles med keglesnit.

Det lille indgreb foretages med elektrisk slynge i lokalbedøvelse (og enkelte gange i fuld bedøvelse) og

varer få minutter. Du bliver inden indgrebet tilbudt et par smertestillende tabletter.

Indgrebet foretages ambulant. Foretages indgrebet i lokalbedøvelse, er det ikke nødvendigt at være fastende, og man kan gå hjem efter 1/2 time. Hvis indgrebet skal foretages i fuld bedøvelse, er det nødvendigt at møde fastende, og man kan gå hjem efter nogle timers forløb med ledsager.

Det fjernede område sendes altid til mikroskopisk undersøgelse.

## Inden operationen

Du skal fjerne behåringen i det område du skal opereres. Der skal barberes i området fra skambenet og ned på de ydre skamlæber. Barberingen må først foretages på selve operationsdagen og skal foretages med en elektrisk barbermaskine, hårklipper eller saks. Hårene må maks. være 1 cm lange. Du må ikke bruge skraber. Hvis du jævnligt fjerner behåringen med skraber, skal du undgå dette i en uges tid før operationen.

## Råd og vejledning efter operationen

Vanligvis er der ikke behov for sygemelding, men fysisk krævende aktiviteter og tunge løft skal du vente en uges tid med.

Hvis du har brug for smertestillende, så kan du tage 1 g Panodil og 400 mg Ipren ved behov, dog max. hver 6 time.

3-5 uger efter kegleoperationen vil såret på livmoderhalsen være helet op og området, hvor keglen er fjernet, vil være dækket af ny slimhinde.

## Forholdsregler

Du kan have let blødning fra skeden i den første uge. Udflåd kan vare i op til 2-3 uger (kan være rigeligt og vandigt i starten). Du skal også være forberedt på, at der kan komme lidt frisk blødning efter 8-14 dage. Dette skyldes, at sårskorpen på livmoderhalsen falder af.

Så længe du bløder og har udflåd, så anbefaler vi, at du

- Undgår svømmehal, havebad samt karbad.
- Undgår samleje

## Kontrol

Kontrolforløb tilrettelægges i samarbejde med gynækologen.

## Hvis der opstår problemer

Du er altid velkommen til at kontakte os, hvis der opstår problemer.

Hvis det bløder voldsomt, skal du kontakte Privathospitalet Mølholm eller vagtlægen.

Ligeledes skal du kontakte os, hvis du får tiltagende smerter, feber eller tegn på betændelse.